

Aika: 8.12.2021 klo 9.00-13.45

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Paikalla: Mirja Anttila, Mari Ekman, Maria Forsén, Taru Fröjdholm (klo 10->), Ilkka Haataja, Liisa Hilander (puheenjohtaja), Outi Hintikka, Ilona Lindfors (sihteeri), Katriina Tiainen, Jaakko Tuohiniemi, Tarja Turunen

Poissa: -

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9:01.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista.

3. Kokous- ja tapahtumakuulumisia

- Missä mennään –webinaari 16.11.
 - Mirja kertoi sanastojen (YSO, YSO-paikat & SLM) ylläpidosta
 - [webinaarin ohjelma ja tallenne verkossa](#)

- Automaattinen sisällönkuvailutyöryhmä 17.11.
 - [muistio Kiwissä](#)
 - kokouksessa viimeisteltiin FintoAI-testausraporttia
 - Raportti Doriassa: ["Sisällönkuvailun ammattilaisten kokemuksia Finto AI:n käytöstä"](#)

- Kuvailuryhmien puheenjohtajien kokous 17.11
 - [muistio Kiwissä](#)
 - kokouksessa suunniteltiin 30.11. pidettyä kuvailuryhmien työpajaa
 - Kumeassa keskusteltu metatiedon laadusta ja kuvailuosaamisesta

- Yleisten kirjastojen Melinda-webinaari 24.11.
 - [esitysdiat saatavilla verkossa](#)
 - ensimmäinen yleisille kirjastoille suunnattu Melinda-webinaari
 - Outi ja Marjut pitivät esitykset fiktioaineiston kuvailusta ja Liisa esitteli Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän toimintaa

- Kuvailuryhmien työpaja 30.11.
 - [esitysdiat saatavilla verkossa](#)
 - aiheet mielenkiintoisia ja ajankohtaisia

- Lajityyppi- ja muotosanastoryhmä 7.12.
 - saatiin paljon ehdotuksia käsiteltyä
 - päätettiin pitää hierarkia-asioihin keskittyvä kokous alkuvuodesta

- Musiikinkuvailutilaisuus 7.12.
 - onnistunut tilaisuus & paljon hyviä esityksiä
 - [esitysdiat saatavilla verkossa](#)

4. Kuvailuohjeiden uusi alusta

- Sisällönkuvailuopas siirretään muiden kuvailuohjeiden tavoin uudelle alustalle alkuvuodesta 2022
- keskusteltiin siitä, onko Sisällönkuvailuoppaan rakenteeseen tarpeen tehdä muutoksia
 - Sisällönkuvailuoppaan jaottelu alaosioiden koettiin hyvänä, sillä se helpottaa oikean kohdan löytämistä
 - joskus on kaivattu sitä, että koko ohje olisi yhtenä yhtenäisenä kokonaisuutena, jolloin se olisi helppo tulostaa ja ohjetekstistä olisi mahdollista etsiä tiettyä kohtaa selaimen 'Etsi sivulta' -toimintoa käyttäen
 - pohdittiin, voisiko oppaasta olla kaksi versiota, mutta todettiin, että ei haluta päivittää kahta versiota
 - huomautettiin, että tietyn kohdan tai esimerkin etsimiseen voi käyttää Kiwin-hakutoimintoa
 - päädyttiin siihen, että oppaan rakennetta ei ole tarpeen muuttaa

- keskusteltiin Sisällönkuvailuoppaan esimerkeistä
 - kirjastokentältä on tullut palautetta, että esimerkit ovat yleisten kirjastojen näkökulmasta osittain vieraita, ja oppaaseen kaivattaisiin esimerkkejä myös tavallisista tapauksista. Esimerkiksi jos kuvailija ei tee päätyönään sisällönkuvailua, voidaan erikoistapausten esimerkit kokea sellaisiksi, että niistä ei ole apua perustyössä
 - todettiin, että osa oppaan esimerkeistä on erikoisemmista tapauksista, mutta huomautettiin, että myös niille on tarvetta
 - pohdittiin, auttaisiko tähän ratkaisuksi se, että ongelmalliseksi koettuihin kohtiin lisättäisiin alkuun esimerkki jostain perustapauksesta
- päätettiin, että käydään läpi Sisällönkuvailuopasta ja lisätään tarvittaessa esimerkkejä
 - käydään läpi Sisällönkuvailuopasta seuraavassa Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän kokouksessa pe 21.1.2022. Kokouksen työskentely voisi olla työpajatyypistä eli päivitetään Sisällönkuvailuopasta kokouksen aikana

5. UDK-työryhmä, keskustelua muista luokituksista

- UDK-työryhmän [8.10. pidetyn kokouksen muistio Kiwissä](#)
- Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän edellisessä kokouksessa puhuttiin UDK-työryhmän tehtävän laajentamisesta siten, että jatkossa ryhmä käsittelee myös muiden luokitusten käyttöä kuvailussa
 - ensi vuonna tarkoitus kartoittaa, mitä luokituskenttiä käytetään
 - ryhmän tarkoituksena olisi keskittyä luokitusten käyttöön kuvailussa, eli ei ole tarkoituksena kehittää luokituksia
- kun ryhmässä on keskustelussa esillä jatkossa myös muita luokituksia, tuli esille työryhmän nimen muuttaminen esimerkiksi luokitustyöryhmäksi. Työryhmä käsittelee asian vuoden 2022 ensimmäisessä kokouksessa
- luokitustyöryhmään uusia jäseniä?
 - olisi hyvä saada ryhmään mukaan muiden luokitusten käyttäjiä
 - NLM-luokitus_käytössä esim. Itä-Suomen yliopiston kirjastossa ja Helsingin yliopiston kirjastossa tietueissa hyödynnetään mm. Kongressin kirjaston LCC-luokitusta ja Deweyn luokitusta
 - Outi mahdollisesti mukaan luokitustyöryhmään. Outi kysyy vielä Marjutilta, että onko hän YKL:n ylläpitöryhmän vetäjänä kiinnostunut osallistumaan Siskun luokitustyöryhmän työskentelyyn

- myös Taru ja Jaakko ovat kiinnostuneita liittymään luokitustyöryhmän jäseniksi

6. YSE-ehdotukset mukaan sisällönkuvailuun

- Alma-kirjastojen tilaisuudessa oli tullut esiin kysymys, voiko YSE-ehdotuksia lisätä tietueisiin 650-kenttään?
 - Helsingin yliopiston kirjasto on muuttanut Helka-tietokannassa lakkautetun Teologisen tiedekunnan kirjaston asiasanaston termejä YSO-termeiksi
 - kaikille Ttka:n termeille ei kuitenkaan ollut vastineita YSOssa ja näistä termeistä on tehty ehdotukset YSO:n ehdotusjärjestelmään, ja samalla on lisätty nämä termit tietueisiin 650-kenttään ja laitettu sanastokoodiksi yso/fin ja linkkikenttään linkki GitHub-issueen
 - todettiin, että sanaston lakkauttaminen on ollut poikkeustapaus
 - miten jatkossa halutaan toimittavan?
 - jos haluttaisiin käyttää YSE-tunnuksella olevia termejä 650-kentässä, niin näitä käyttävän organisaation pitäisi ehdottomasti siivota nämä tietueet YSO-käsittelyn jälkeen, ja muuttaa termit joko YSO-termeiksi (hyväksytty termi) tai siirtää termit 653-kenttään (hylätty termi)
 - 650-kentän käyttäminen ei saanut kannatusta, vaan 653-kenttä koettiin parempana näille ehdotetuille termeille, joita ei vielä hyväksytty YSOon
- PÄÄTÖS:
YSOon ehdotetut termit olisi hyvä laittaa jatkossakin 653-kenttään

LOUNASTAUKO 11:00-11:30

7. Raamatun osat (jatkoa Kumean esitykseen)

- [Tiivistys asiasta Kumean muistiossa](#)
- Kumean ohjeet:
 - [Raamatun kirjojen merkitseminen](#)
 - [Raamatun teosauktoriteetit](#)
- ohjeisiin liittyen oli herännyt vielä muutama lisäkysymys

- Vuorisaarna ei ole Kumean ohjeen kohdan ”katkelma joka identifioidaan nimellä” listauksessa, mutta tehtäen samalla tavalla?
 - kyllä tehdään: 630 04 Vuorisaarna.
 - pyydetään Kumealta Vuorisaarnan lisäämistä esimerkkeihin
- miten Psalmit merkitään?
 - Fennican sisällönkuvailuohjeessa ollut ohje: 630 04 Raamattu. p Psalmit ja Kumean ohjeessa: 630 04 Raamattu. p Psalmien kirja.
 - pohdittiin, mistä nämä Raamatun kirjojen nimimuodot on otettu
 - huomattiin, että sivulla ” [Raamatun kirjojen merkitseminen](#)” on maininta: ”RDA-uudistuksen myötä kirjojen nimet on päivitetty vastaamaan vuoden 1992 Raamatun suomennosta”
 - toivottiin, että nimimuotojen lähde olisi merkitty näkyviin selkeämmin ja että se mainittaisiin myös sivulla [Raamatun teosauktoriteetit](#), missä nyt mainitaan ruotsinkielisten ja englanninkielisten nimimuotojen lähde, mutta ei suomenkielisten nimimuotojen lähdeä
- Fennican sisällönkuvailuohjeessa on ollut muoto Raamattu. Mooseksen kirjat, mutta Kumean ohjeessa on Raamattu. Pentateukki
 - mihin lähteeseen Kumean listassa oleva nimimuoto Pentateukki perustuu?
- huomattiin, että Kumean ohjeissa ei ole viittausmuotoa Korkea veisu kohdassa Raamattu. Laulujen laulu
 - pyydetään lisäämään viittausmuodoksi Korkea veisu
- Jaakko lisäsi kokouksen aikana Sisällönkuvailuoppaan lukuun 6. Aiheena teos linkit Kumean Raamattu-ohjeisiin

8. Yhtenäistetty nimeke kohdeteoksessa

- aiemmin syksyllä lisättiin Sisällönkuvailuoppaaseen esimerkki:

Ville Hännisen kirja Täyteen mittaan: Raoul Palmgren: Maksim Gorki: elämä ja teokset. Aiheena yksittäisen tietokirjailijan (Raoul Palmgren) yksittäinen kirja (Maksim Gorki: elämä ja teokset) ja sen suhde saman kirjailijan muuhun tuotantoon.

600 14 |a Palmgren, Raoul, |d 1912-1995. |t Maksim Gorki. |0 (FIN11)000054634
 600 14 |a Palmgren, Raoul, |d 1912-1995. |t Teokset. |0 (FIN11)000054634

- tästä esimerkistä oli herännyt kysymys, että käytetäänkö tässä varmasti osakenttää t eikä osakenttä v?

- todettiin, että osakenttä v ei ole käytössä kuvailussa Suomessa
- yhtenäistetty nimeke merkitään osakenttään t eli esimerkki on OK
- Jaakko päivittää Sisällönkuvailuoppaaseen huomautuksen, että listaus vakiintuneista kokoavista nimekkeistä on julkaistu Metatietosanastossa: ['Vakiintunut kokoava nimeke'](#)
- MARC-formaatin esimerkkejä tutkittaessa huomattiin, että formaatin esimerkeissä on virheitä ja ulkomaisissa esimerkeissä on mukana kenttiä, joita ei Suomessa käytetä
 - [MARC-formaatissa 240-kentän](#) esimerkeissä on mukana Raamattu & Kalevala, vaikka nämä pitäisi kuvailussa merkitä 130-kentässä, kun ei ole 1XX-kenttää
 - [MARC-formaatissa on 600-kentän kohdalla](#) Kongressin kirjaston esimerkki, jossa on käytetty v-osakenttää
 - tässä yhteydessä voisi olla hyvä mainita, että v-osakenttä ei ole käytössä Suomessa
- Liisa lähettää MARC-postiin pyynnön, että MARC-formaatin esimerkit käytäisiin läpi ja korjattaisiin virheelliset esimerkit

9. Siskun edustus teostietueiden testaamiseen valittavaan pienryhmään

Valittiin alustavasti Jaakko Siskun edustajaksi perustettavaan työryhmään. Tarpeen mukaan muitakin Siskun jäseniä voi osallistua ryhmään, kunhan työryhmän tehtävä selkiytyy.

10. Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän toimintakertomus 2021

Käytiin läpi Liisan laatima toimintakertomus ja ehdotettiin muutamia lisäyksiä/korjauksia. Liisa tekee korjaukset ja lähettää toimintakertomuksen vielä ryhmälle katsottavaksi.

11. Toimintasuunnitelman 2022-2023 alustavaa suunnittelua, mm.:

- hakuliittymien työn kannalta välttämättömät ominaisuudet
 - kartoitetaan sellaiset Melindan verkossa olevan hakuliittymän ominaisuudet, jotka ovat työssä välttämättömiä ja joita ei ole käytettävissä muissa järjestelmissä. Esimerkiksi:
 - asiasanojen selaushaku ei ole mahdollista Finnassa

- Finnassa tietueiden tarkastelua hidastaa se, että joutuu erikseen klikkaamaan auki tietueen, jotta näkee kaikki tietueen asiasanat
- viestinnän tehostaminen (mistä kuvailija löytää työvälineet)
 - kirjastojen liittyminen Melindaan on lisännyt tarvetta yhteisten kuvailusääntöjen ja kuvailukäytäntöjen osaamiseen
 - koulutusta toivotaan enemmän
- osallistuminen Metatietosanaston kehittämiseen
 - pitäisi käydä läpi, mitä kaikkea sisällönkuvailuun liittyvää on metatietosanastossa
 - pidettiin tarpeellisena, että myös Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän olisi hyvä osallistua Metatietosanaston kehittämiseen
- Kansallisen audiovisuaalisen instituutin (Kavi) edustajan vierailu Sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän kokoukseen kertomaan elokuvien sisällönkuvailusta

12. Siskun uutiskirje

Käytiin läpi Liisan uutiskirjeluonnos ja tehtiin siihen lisäyksiä/korjauksia. Liisa tekee muutokset ja laittaa kirjeen vielä ryhmälle sähköpostitse ennen uutiskirjeen lähettämistä.

13. Muut asiat

- Kysymys: Sisällönkuvailuoppaassa on ohjeena, että kentässä 600 käytetään indikaattoreina '04' eikä osakenttään 2 tallenneta sanastotunnusta, mutta Alma-kirjastoissa on käytössä indikaattorit '07' ja osakenttään 2 tallennetaan 'finaf', miten toimitaan?
 - Todettiin, että tilanne toistaiseksi näin, eli ohjeessa ja Melindassa 600-kentässä käytössä indikaattorit '04' eikä sanastotunnusta käytetä.
 - Käytäntöjen ero on hoidettu teknisesti niin, että Almasta Melindaan liikenteessä 6XX-kenttä, jossa 2. indikaattori '7' ja sanastolähdeosakenttä \$2 'finaf' muutetaan niin, että niissä on 2. indikaattori '4' ja sanastolähdeosakenttä poistetaan.
- Kysymys: Käytetäänkö 648-kenttää, kun kuvailu on englanniksi?
 - 648-kenttään ei tule englanninkielisiä ajanilmauksia
 - tuleva aikaontologia on kaksikielinen (suomi & ruotsi)
 - kun käytössä on LCSH-sanasto, lisätään ajanmääreet 65X-kentissä y-osakenttään

14. Tiedotusasiat

- [Talonmiehen tuokio 9.12.2021](#)
- Kuvailuryhmien puheenjohtajien kokous 26.1.2022

15. Seuraavan kokouksen ajankohta

Seuraava kokous pe 21.1. klo 9-12

16. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13:45